

ADMINISTRATIYA ROMANIA

Organ al Uniunii Generale a notarilor comunali și cercuali din România.

REDACTOR RESPONSABIL:
ALEXANDRU BUHA,
consilier orășnesc.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
LUGOJ, STRADA BISERICII No. 24.

PRIMREDACTOR:
Dr. ALEXANDRU VASILIE
primnotarul orașului Lugoj.

Cuprinsul:

Apelul Uniunii Notarilor. — Problema financiară a comunei rurale din Ardeal și Banat. — Lege privitoare la dobândirea și pierderea naționalității române. — Ordonanțe cu caracter general. — Informațiuni. — Publicațiuni

BCU Cluj / Central University Library Cluj

ADRESA

NOTARIATUL

p. u.

prețului:

ABONAMENTUL:

Pe 1 an . . . . . 150 Lei
Pe 1/2 an . . . . . 75 Lei

Apare în 1. și 15. a fiecărei luni.

MANUSCRISELE

să primească până în 10 a lunii și nu se înapoiază.

ADMINISTRAȚIA ROMÂNĂ

Organ al Uniunii Generale a notariilor comunali și cercușii din România.

REDACTOR RESPONSABIL:
ALEXANDRU BUHA,
consilier orașanesc.

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
LUGOJ, STRADA BISERICII No. 24.

PRIMREDACTOR:
Dr. ALEXANDRU VASILIE
primnotarul orașului Lugoj.

Ministerul de Interne a binevoit a recomanda revista noastră dlor prefecti de județe din întreagă țară prin circulară eu Nr. 1419 din 2 Ianuarie 1923 și cu ordinul nou după cum urmează:

România, Ministerul de Interne Direcțiunea Administrației Generale și Statisticii.
Nr. 110065 - 26 Dec. 1923.

Domnule Prefect!

Avem onoare a reveni asupra ordinului nostru circular No. 1419 din 2 Ianuarie a. c. prin care vă făceam cunoscut, că în orașul Cluj apare bilunar revista „Administrația Română” sub direcțiunea D-lui Alexandru Buha, Consilierul orașului Lugoj și vă ceream să o recomandați tuturor comunelor și notariatelor din județul Dvs. spre abonare, — rugându-vă din nou, să binevoși a o recomanda în acelaș scop organelor arătate cu mențiunea, că revista în chestiune prezintă o deosebită importanță, întrucât cuprinde toate legile și ordonanțele ministeriale, fiind o adevărată călăuză a funcționarilor comunali administrativi.

Din cauza măririi cheltuelilor de editură, costul unui abonament anual a fost fixat în 150 lei.

Cererile, însoțite de costul abonamentului, vor fi trimise direct de cei interesați Redacțiunii numitei reviste în Lugoj str. Bisericeii No. 24.

Subsecretar de Stat,
R. Franasovici.

Director General, Modolea.

Taxa de membru se va trimite la adresa casierului Uniunii centrale, d-lui Dr. VALER POP notar comunal in Șeica-Mare, județul Târnava-Mare, iar abonamentele revistei se vor trimite Redacțiunii „Administrația Română” in Lugoj, strada Bisericeii No. 24.

Apel!

Aducem la cunoștință Dlor Colegi, că în baza Art. 10 din Statutele Uniunii, fiecare notar este obligat a abona oficios Revista uniunii „Administrația Română”, și a achita costul abonamentului de 150 lei cel mult până la 1. Martie 1924, dinpreună cu eventuala restanță.

Cum însă Ministerul de Interne cu ordinul 1914 din 2 Ianuar 1923, și cu ordinul nou No. 110065—1923 din 26 Dec. 1923 a binevoit a încuviința abonamentul revistei în sarcina bugetelor comunale, — rugăm cu insistență pe fiecare coleg, să se îngrijească, că acesta să fie trecut necondiționat în bugetul anului viitor, intrucât acesta nu s-ar fi făcut deja și ca să se trimită abonamentul Administrației revistei „Administrația Română“ Lugoj str. Bisericii 24.

Colegilor, cari nu vor satisface acestui apel nici până la 15 Martie, li se va trimite Revista cu rambursă

Chitanțele oficioase se vor trimite deodată cu revista.

* * *

Membrii Uniunii a fost încă datori a achita până la 1 Februarie 1924 conform Art. 7 din Statute și taxa de membru majorată la 100 lei, care în caz contrar va fi reținută din salariul debitorilor pe cale administrativă (Art. 7).

Membrii Uniunii sunt: Toți notarii comunali și cercuali precum și subnotarii activi aleși sau denumiți în mod definitiv. Taxa de membru 100 lei este a se trimite Casierului Uniunii Dr. Valeriu Pop notar în Șeica-mare (Ardeal) jud. Târnava-mare.

Redacția și Administrația revistei „Administrația Română“ cu Biroul Central a Uniunii Centrale s'a mutat din Cluj în orașul Lugoj, strada Bisericii No. 24.

Vă rugăm, binevoiiți a Vă adresa cu toate cererile DV. acestui Birou Central la Lugoj.

Revista apare în viitor mai regulat, în condițiuni mai favorabile, cu un cuprins bogat și vast și pe hârtie velină, ceea ce până acum în lipsă de fonduri nu s'a putut face.

BCU Cluj / Central University Library Cluj *Uniunea Notarilor*

Uniunea Generală a notarilor comunali și cercuali din România.

Nr. 36/1924.

Dle Notar!

Vă este cunoscut, că în baza „Legii maximului“ fiecare comună este obligată a introduce taxele comunale admise de lege spre a putea acoperi recerințele bugetare. Pentru conscrierea, perceperea și ținerea în evidență a acestor taxe, Consiliul comunal trebuie să aducă hotărâre și să compună un regulament, care necesită aprobare ministerială.

În scopul ușurării percepției acestor taxe, Uniunea noastră a dispus imprimarea blanșetelor recerute și anume:

- 1) Procese verbale cu textul hotărârei Consiliului;
- 2) Regulamentul taxelor comunale, care cuprinde toate dispozițiunile relativ la manipularea lor;
- 3) Matricola Model A, care cuprinde conscrierea obiectelor inpozabile;

- 4) Cartea principală Model B, care cuprinde repartizarea, achitarea și bilanțul taxelor ;
- 5) Jurnal de casa Model C.
- 6) Registrul chitanțelor cu cotor.

Conform art 57 din acest regulament contribuabilii sunt a se provide cu Carnete de contribuțiuni, în cari se vor înscrie taxele ce au de plătit și plățile efectuate în contul acestora. Aceste carnete sunt deja întocmite tot de Uniunea noastră în forma unui libel pe 3 ani și se pot comanda la noi, adică dela Uniunea Notarilor Lugoj, str. Bisericii 24. Prețul unui carnet este 4 lei, care se poate încasa dela contribuabili. În acest carnet sunt cuprinse toate dările comunale, de stat, și taxele noi așa, că prin folosirea lui, se ușurează pe de o parte munca, iar pe de altă parte contribuabilul are o dovadă exactă pe timp de 3 ani despre plățile făcute de el.

Cu privire la aceea, că venitul net ce rezultă din vânzarea acestor imprimate și carnete este a Uniunii Generale a Notarilor pentru fondul copiilor săraci ai notarilor, —

Vă rugăm din nou, dlor notari, să binevoiți a comanda toate imprimatele și **carnetele** la Biroul Central al Uniunii Notarilor în Lugoj, str. Bisericii 24. Vă asigurăm, că comanda se vor executa imediat, alăturându-vă și chitanța recerută.

Se obsearvă, ca expediarea se face numai cu rambursă și că prețul carnetelor se poate încasa dela contribuabilii respectivi.

Lugoj la 30 Ianuarie 1924.

Prezidiul Uniunii Generale a Notarilor

Alexandru Buha
președinte.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Probleme financiară

a comunelor rurale din Ardeal și Banat.

Situația financiară imposibilă de azi a comunelor rurale din cuprinsul Ardealului preocupă foarte mult atât conducătorii lor (notarii) cât și superioritățile acestora. Cea mai mare parte din comune stă azi în față falimentului, nu este în stare să satisfacă nici indatoririlor celor mai elementare iar comunele cari mai pot respira încă azi, își prelungesc viața numai prin călcarea legii, prin oareșcare abuz tolerat din cauza forței majore (Incassarea taxelor neaprobate încă)

Superioritățile noastre și mai ales Contabilitatea județului își dau toată silința, ca de o parte să arate celor în drept situația insuportabilă a comunelor, de altă parte cer și iau măsuri corespunzătoare pentru îndreptarea luc-

rărilor. Ministerul de Interne încă dorește a vedea clar situația comunelor, din care cauză Dl. Inspector General Gheorghe Butoiu cutreeră întreg Ardealul, pentru a studia această problemă la fața locului.

Bunăvoință față de aceasta chestinne, semne de nizuințe pentru îndreptarea lucrurilor se văd rândul însă este al nostru de a ne spune cuvântul, a clarifica cu sinceritate toată situația deplorabilă, în care se află azi comunele noastre, a pune la dispoziția celor în drept toate experimentele noastre câștigate pe teren cu aplicarea, cu trecerea în realitate a „legii asupra maximumului taxelor și contribuțiilor comunale“.

Înainte de a trece la analizarea răului,

care trebuie înlăturat, pentru ca să nu fiu înțeles rău, pentru ca cuvintelor mele să nu li se dea o interpretare greșită, din capul locului, trebuie să declar, că ce privește modesta mea persoană: sunt cu trup cu suflet pentru unificarea desăvârșită în toate ramurile vieții de Stat și sunt pentru sistarea sistemelor regionale ale teritoriilor noi. Aceasta unificare însă să se facă cu multă precauțiune, cu cunoașterea temeinică și a situației provinciilor alipite și fără șguduire. Acest scop însă numai așa se va putea ajunge, dacă tot ce a fost și este bun în sistemul teritoriilor noi să se preie și să se introducă în întreg teritoriul Țării. Legile de unificare a ramurilor vieții de Stat trebuie alcătuite în așa fel, încât să satisfacă toate părțile teritoriale din Stat, să corespundă pentru întreg teritoriul Statului; aplicarea acestora să se îndeplinească fără șguduire senzibilă. În rezumat: dorim o unificare integrală a vieții de Stat, o unificare nepripiată, temeinică, sănătoasă, corespunzătoare întregului teritor al Țării. dreaptă față de toate categoriile sociale din Stat și în fine realizarea ei să se întimple fără șguduirii din temelii, iar cu experimentările dăunătoare să se termine odată pentru totdeauna.

Nu de dragul sistemului vechiu, fără în interesul satelor noastre iau cuvântul. nu în interes personal, fără conștiința datorinței mă constrânge să spun și să constat: „Legea asupra maximului taxelor și contribuțiilor comunale“ la noi în Ardeal nu corespunde principiilor mai sus indicate.

Și acum să pun întrebarea: din ce cauză nu corespunde la noi aceasta lege și din ce cauză se află azi comunele noastre într'o situație financiară defavorabilă și cari sunt mijloacele de îndreptarea acestei situații?

Răspunsul pe scurt: cauza este sistarea impozitelor suplimentare comunale din Ardeal (zecimele comunale) și neînlocuirea acelor cu alte impozite, fie acele chiar directe, în mod corespunzător.

Pentru că: comunele acele, cari în acest impozit suplimentar (darea comunală suplimentară sau aruncul comunal) au avut singurul izvor de venit, din care s-au alimentat, s-au

susținut până acum. Fiind în mod subit tăiate dela acest izvor, fără a li-să da altul corespunzător, au ajuns în situația care azi nu le dă posibilitatea de trai și le aruncă direct în faliment.

Cotele adiționale și taxele comunale nu înlocuiesc în toate comunele impozitul suplimentar comunal, nu satisfac toate cerințele comunelor. Am spus că nu în toate comunele, fiindcă județul, orașele și comunele rurale mai mari (centre de plăși) parte sunt satisfăcute prin cotele adiționale, parte având averi, venite și obiecte de impunere cu taxe comunale. Însă se poate spune că nu aceasta este situația la 80% din comunele rurale.

Noua lege fiscală a avut scopul să-i pună capăt regimului „anarhic“ al impozitelor suplimentare pentru județ și comună. Pentru județ au și succes, pentru comune însă numai în mică parte. Al doilea scop era să se termine odată cu feluritele impozite suplimentare și simplificând procedura s-a năzuit ca lipsurile comunelor să se acopere din contribuțiile directe până la limita exprimată de lege în procente, rămânând, că dacă aceste procente adică, cotele adiționale nu vor satisface toate exigențele respective, nu vor acoperi toate lipsurile comunei, deficitul îl va suporta Statul în formă de subvenție.

Comunele însă după un an de așteptare s-au trezit, că Statul subvenție nu le dă, fiindcă nici nu putea să le dea, fără să dă posibilitatea de a-și acoperi lipsurile, deficitul prin impunerea taxelor comunale. Și așa nu s-a ajuns nici al doilea scop Pentru că: ce sunt taxele comunale? O simplă reîntoarcere sub altă formă cu mult mai necorespunzătoare pentru împrejurările noastre din Ardeal și Banat la impozitul suplimentar cu felurite obiecte de impunere

Acum, trecând cu vederea asupra greutății complicării cu registrele multe, ce sunt de deschis pentru feluritele taxe; trecând cu vederea și peste greutățile cu perceperea, încasarea și administrarea acestor taxe cu dreptate și în mod corect; trecând cu vederea și asupra faptului că a trecut un an de gestiune și taxele fixate nici azi nu sunt aprobate de forul în

drept, prin urmare comunele cari sunt silite a incasa aceste taxe, sunt în afară de lege; să poate afirma hotărât, că nici așa nu sunt indestulitoare pentru a acoperi deficitul comunelor, luându-se în socoteală numai cheltuelile absolut necesare.

Dacă însă la forul în drept, pe lângă toate cele sus enumerate, nu se vor aproba taxele puse asupra proprietăților agricole, aceasta v'a duce la falimentul complet alor 80% din comunele rurale. În felul acesta vor fi multe comune cu un venit de câteva sute lei, față de zeci de mii lei cheltueli. Așa vor rămânea o mulțime de comune cu un deficit pe care nu au de unde să-l acopere. Se pune întrebarea: ce va fi soarta acestor comune? Pentru că despre subvenție de Stat nu poate fi vorbă, reeșind din expunerea de motive a Dlui Ministru de Finanțe clar, că „comunele vor trebui să se întemeieze mai mult decât pe Stat pe dezvoltarea serviciilor gospodărești“, comunele trebuie să găsească mijlocul de a acoperi-nevoile lor“. Ori, noi știm foarte bine, că multe comune nu au din ce și nu pot ca să-și desvolte servicii gospodărești, cotele adiționale și taxele comunale nu sunt satisfăcătoare pentru toate trebuințele inevitabile ale comunelor, iar prin ștergerea impozitului suplimentar comunal li-s-a luat comunelor posibilitatea de a-și acoperi nevoile locale.

Și cu aceasta — să poate spune — la mare majoritate a comunelor rurale li-s-a închis posibilitatea nu numai de dezvoltare și înaintare, ci și de prosperare normală.

Și aci trebuie să ne oprim un moment și să întrebăm: de ce a trebuit să se sisteze impozitul suplimentar al comunelor, care a satisfăcut toate cerințele interne și externe a comunei și să se introducă sistemul taxelor comunale, care nu satisface cerințele vieții comunale?

Pentru că: ce era în esența lui impozitul suplimentar comunal?

Era contribuirea concetățenilor unei localități la sarcinile comunei în proporție cu averea ce posedea și venitul ce-l câștiga în aceea localitate. Aici se enumera și contribuirea moșierului din hotarul comunei, fie acela un particular sau o persoană juridică, care cu cât era

comuna mai săracă, adică cu cât era mai mult pământ în mâinile moșierului, cu atât mai mult și în mai mare proporție contribuia la sarcinile comunei. Așa că multe din comunele noastre erau susținute de moșiile cari cădeau în hotarul politic al lor. Greutatea sarcinilor cădea în mod proporțional asupra tuturor categoriilor sociale. Față de aceasta în regimul taxelor comunale să poate spune, că nu ce-l cu avere mai mare suportă partea mai mare a sarcinilor comunale, fără mai mult una categorie din societate, mai ales aceea care consumă mai mult, fiind obiectele de impunere mai mult articole de consumație. (Vitele, tăierea, vinderea și cumpărarea vitelor etc.)

Un neajuns al regimului taxelor este și împrejurarea că reprezentanțele comunale în majoritate covârșitoare sunt compuse din elementele lucrătoare de pământ, este natural, ca să nu pună taxe mari pe acel pământ și așa neavând obiecte de impunere în număr corespunzător, să ivește un deficit, care nu-și are acoperire. Un exemplu: reprezentanța comunei Diosâg unde s-a votat taxe în total 60.000 de lei față de cheltuelile peste 500.000 lei.

Să poate întâmpla că cel mai bogat din comună să suporte partea cea mai mică din sarcinile comunei neavând obiecte multe de impunere și să poate întâmpla că țaranul nostru sărac și năcăjit, având toată averea sa în câteva vacuțe, capre, vehicule etc. toate formând obiecte de impunere, să plătească mai mult ca cel bogat ori cel cu câștig mare.

Taxele puse pentru eliberarea biletelor de vite le plătește contribuabilul odată acasă la el după aceea plătește altă taxă în localitatea târgului la cari mai adaugându-să și taxele fondului zootehnic, de fapt nu ne miră, dacă țaranul nostru azi se agită și este nemulțumit cu atâtea feluri de taxe.

Taxele impuse pentru un serviciu dat de comună, să zicem pentru paza sămănăturilor, nu se poate întrebuița pentru alte scopuri, decât numai pentru care s-au incasat aceste taxe și nu se pot incasa decât numai în măsura necesară.

Contribuabilul în taxele puse asupra teascurilor de oleu, căzanului de fiert rachiu, asupra

trotoarelor, renovarea edificiilor etc. nu v-a vedea nici-odată impozit direct pentru un serviciu, ce i să dă, fără v-a vede în ele caracterul aruncului comunal. Surplusul unei specii de taxe, nu se poate folosi în cheltuelile comunei cu caracter general, rămânând astfel un deficit neacoperit și dacă iau în considerare faptul, că taxele servesc în cel mai bun caz numai acoperirea cheltuelilor unui an, atunci se poate pune întrebarea, că ce v-a fi cu necesitățile comunei pentru dezvoltare, pentru înaintare, pentru cultură? ce vor fi cu edificările necesare ale comunei? Iată iar necesitatea de a inventa o mulțime de taxe speciale.

Statul după terenurile expropriate și rămase în proprietatea sa, nu plătește taxă comunei și așa comuna e silită să iee și mai mare parte din sarcini asupra sa. În general principiu este că și Statul să contribuie la sarcinile comunei, ca ori care alt particular în proporția bunurilor, ce le deține în hotarul acelei comune.

Taxele impuse asupra actelor stărei civile au o influență neprietnică asupra moralității populației rurale, făcându-i-se până acum toate actele stărei civile în mod gratuit, știind o populația aceasta de o datorință de Stat, fără contribuirea lui. Azi este în stare, numai pentru ca să nu plătească taxe, să nege nașterea copilului său, să trăiască în concubinaj etc. Iată și partea morală a introducerii regimului de taxe atingând puncte mai sensibile. Ca urmarea celor expuse mai sus, în rezumat putem fixa următoarele:

Prin impunerea taxelor comunale nu s-a ajuns scopul legii de unificarea contribuțiilor, pentru că:

1. Taxele comunale în 80% din comunele rurale nu satisfac nici pe departe cerințele multe ale comunei și prin neindeplinirea îndatoririlor multiple impuse chiar și prin legi, ordonanțe ministeriale etc. cu un mare deficit lipsit de acoperire, comunele azi stau în fața falimentului.

2. Nu s'a apropiat nici de scopul de a termina cu regimul „anarhic“ al felurilor impozite suplimentare, fiindcă mulțimea taxelor în esența lor nu sunt altceva, decât tot impo-

zit suplimentar, îngreunând peste măsură impunerea dreaptă și administrarea corectă a acelora deoparte iar de altă parte te întimpină în tot momentul, atât la tine acasă, cât și la tot pasul ce-l faci, înafară de comuna ta.

3. Impunerea acestor taxe învoalvă o nedreptate între categoriile sociale, fiindcă apasă mai mult o categorie, decât alta și mai ales partea consumătoare, categoria oamenilor săraci este cea mai apăsată. Prin urmare impunerea taxelor nu este justă, nu este echitabilă, iar din cauza, că nu se bazează pe proporția tuturor bunurilor aflătoare în acea comună, își ia aceasta impunere un caracter mai mult antisocial.

4. Împiedecă prosperarea, dezvoltarea comunelor și acolo unde sunt obiecte de impunere, fiindcă surplusul rezultat din o specie de taxe — conform legii contabilității publice — nu se poate întrebuința la acoperirea altor cheltueli sau la acoperirea cheltuelilor de caracter general al comunelor.

5. Complică și mai mult, că impozitul suplimentar comunal, perceperea, încasarea și administrarea acestor taxe; căuzează și cheltueli mai mari cu mulțimea blocurilor de chitanțe, registre, jurnale, procese verbale de constatare etc., și cu angajarea personalului necesar; iar cu faptul, că pânăcând în trecut, atât impozitele directe ale Statului, cât și cele suplimentare județene și comunale s-au încasat de noțarul comunei; cu toată încrederea depusă în persoana lui, azi cotele adiționale se încasează de organele fiscale, vărsându-se perceptoratului întâi și numai după aceea li-se dă comunelor, iar taxele se încasează de organele comunale, procedura astfel complicată neeconomizându-se este atât în dauna comunei, cât și în a Statului.

6. Regimul taxelor are o influență rea asupra spiritului țăranului nostru, care până acum era obișnuit ca toate trebuințele Statului să le satisfacă odată prin achitarea impozitului direct către Stat, iar ale comunei prin impozitul (aruncul) suplimentar comunal și cu achitarea acestora el a scăpat de tot gândul pe mai departe, mergând și treburile comunei strună. Acum inventându-se mulțimea taxelor, cari îi întimpină la tot pasul, se simte șicănit, se agită, se alar-

mează și devine neîncrezător față de conducătorii lui.

7. Impunerea taxelor pe actele stărei civile sînt dăunătoare și din punct de vedere moral, fiindcă țaranul, decât să solvească aceste taxe, pentru oficiul, acărui, susținerea era până acum sarcină de Stat, mai bine v-a trăi în concubinaj înconjurînd căsătoria legală etc. și aceasta nu este în interesul superior al Statului.

8. Înbogățirea și dezvoltarea satelor noastre nu se poate aștepta decât numai prin autonomia (autoadministrarea) comunelor. Aceasta sub regimul impozitului suplimentar comunal — pe lângă controlul legal — au avut-o comunele; azi nu poate fi vorba de aceasta, pentru că din partea forului superior sau nu se aprobă toate categoriile de taxe, sau nu în măsura luată de comună și prin deficitul astfel provenit se împiedică comunele în prosperarea, în dezvoltarea lor; sau se întâmplă contrariul, când comuna nu și impune taxe în măsura de a acoperi deficitul și atunci contra voinței ei superioritatea trebuie să-i impună taxe. Pe lângă impozitul

suplimentar comunal însă comuna stabilea numai necesitățile ei și procentul aruncului venea în mod corespunzător luându-se de bază impozitul direct către Stat.

Concluzia: »Legea asupra maximumului taxelor și contribuțiilor comunale» ne-corespunzând împrejurărilor noastre din Ardeal pentru viitor să se abroage în întregime înlocuindu-se cu alta, care să aibă la bază impozitul direct către Stat după proprietățile agricole, case, ce le posedă și după venitul ce-l câștigă contribuabilul în acea comună.

Pentru anul trecut și curent, în scopul de a salva comunele din falimentul amenințator deoparte, iar de altă parte pentru a da comunelor posibilitatea să între în legalitate, se impune aprobarea urgentă a taxelor ce și-au stabilit, iar în interesul comunelor rurale mai mici se recere necondiționat și aprobarea taxelor impuse asupra proprietăților agricole.

Dumitriu Abrudan
primnotar al comunei Beiuș.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

LEGE

privitoare la dobîndirea și pierderea naționalității române.

Dispozițiuni generale
și mijloacele prin cari se dobîndește naționalitatea română.

CAPITOLUL I.

Art. 1. Naționalitatea română se dobîndește în condițiunile acestei legi, prin:

1. Filiațiune;
2. Faptul nașterii pe teritoriul României prevăzut la art. 3 din prezenta lege.
3. Căsătorie și
4. Naturalizare.

Art. 2. — Sunt români prin filiațiune:

- a) Copiii născuți din căsătoria unui român, indiferent de locul nașterii lor;
- b) Copiii naturali ai unei românce născuți chiar în țară streină

Copiii legitimați de către un român se socotesc că au fost totdeauna români.

Adopțiunea nu produce efecte asupra naționalității

Art. 3. — Sunt socotiți ca români copiii găsiți pe teritoriul României fără tată și mamă cunoscuți.

Art. 4. — Streina căsătorită cu un român devine româncă.

Art. 5. — Streinii care au dobîndit naturalizarea devin români.

Art. 6. — Streinii se bucură în deobște în România de aceleași drepturi civile de cari se bucură și românii, afară de cazurile unde legea ar fi hotărât altfel.

Ei nu pot dobîndi cetățenia română și prin efec-

tul acesteia drepturile politice decât prin vreunul din mijloacele prevăzute sub titlul de față.

CAPITOLUL II

Naturalizarea.

§ 1 Condițiunile naturalizării.

Art. 7. — Naturalizarea este individuală și nici un străin nu o poate dobândi decât într-unul din condițiunile următoare:

1. Să aibă vârsta de cel puțin 21 ani împliniți;
2. Să-și manifeste voință de a deveni român și să declare că se leapădă de cetățenia străină după formele prevăzute la art. 21;
3. Să fi locuit, în urma acestei manifestări de voință, neîntrerupt pe teritoriul României timp de 10 ani;
4. Să fi avut și să aibă bună purtare;
5. Să aibă mijloace suficiente pentru întreținerea sa și a familiei sale sau posibilitatea de a le câștiga;
6. Să fi pierdut naționalitatea străină sau să o piardă, potrivit legilor țării sale, prin efectul dobândirii naționalității române.

Art. 8. — Comisiunea de constatare a condițiunilor naturalizării poate aviza la reducerea sau la dispensa de stagiou.

- a) Pentru streinii cari dovedesc că sunt utili națiunii române;
- b) Pentru streinii căsătoriți cu românce.

Art. 9. — Sunt dispensați de stagiou:

- a) Streinii născuți și crescuți în România până la vârstă de 21 ani, dacă cer naturalizarea în cursul unui an dela împlinirea acestei vârste;
- b) Copiii cari aveau 21 ani împliniți în momentul când tatăl lor a dobândit naturalizarea.

Art. 10. — Românii de origine supuși unui Stat străin, indiferent de locul nașterii lor, lepădându-se de supușenia străină, pot dobândi naționalitatea română fără a mai îndeplini condițiunile cerute la No. 3, 5 și 6 din art. 7.

În acest caz declarațiunea de manifestare de voință prevăzută la art. 7 No. 2 și art. 21 va cuprinde în mod expres renunțarea la supușenia străină.

§ 2. Organele și procedura naturalizării.

Art. 11. — Naturalizarea se acordă de consiliul de miniștri în urma constatării comisiunii, compusă din prim-președintele și președinții Curții de apel din Capitala țării, că streinul solicitant întrunește condițiunile de sub art. 7 din legea de față.

Art. 12. — Comisiunea pentru constatarea condițiunilor naturalizării funcționează pe lângă ministerul de justiție și este prezidată de prim-președintele Curții de apel din Capitală.

În lipsa acestuia funcțiunile sale se vor îndeplini

de cel mai vechiu dintre președinții cari compun comisiunea.

Directorul afacerilor judiciare din ministerul de Justiție îndeplinește funcțiunea de secretar al comisiunii

Art. 13. — În caz de vacanță a vreunui din locurile de prim-președinte sau președinte, comisiunea va fi completată cu președintele sau consilierul care, după legea de organizare judecătorească, îndeplinește de drept funcțiunile de prim-președinte sau președinte.

Această dispozițiune se aplică și în cazul când președintele sau unul din membrii comisiunii este împedat a lua parte la lucrările ei.

Art. 14. — Comisiunea se convoacă de președintele ei. Ea nu va putea lucra, nici lua deciziuni, decât cu majoritatea absolută a membrilor cari o compun.

Paritatea se interpretează în favoarea cererii

Art. 15. — Încheierile comisiunii se vor da în totdeauna în scris și motivat

Art. 16. — Încheierea comisiunii constatând că streinul întrunește condițiunile cerute pentru naturalizare se înaintează, împreună cu dosarul respectiv, consiliului de miniștri prin mijlocirea ministerului de justiție.

Art. 17. — Consiliul de miniștri acordă sau refuză naturalizarea.

În cazul art. 8 el se pronunță și asupra reducerii sau dispensei de stagiou.

Cererile de reducere și de dispensă de stagiou respinse nu mai pot fi repetate, afară de cazul când cei cari au făcut cerere ar dovedi că au adus țării servicii excepționale după respingerea cererii.

Art. 18. — Jurnalul consiliului de miniștri prin care se refuză naturalizarea nu va fi motivat.

Jurnalul de admisiune a naturalizării se va publica în Monitorul Oficial.

Art. 19. — Cererile de naturalizare constatate prin încheiere de comisiune că nu întrunesc condițiunile legii nu se vor mai înainta consiliului de miniștri.

Art. 20. — Cererea de naturalizare însoțită de declarațiunea prevăzută la art. 7 No. 2 și de toate actele privitoare la naturalizare se adresează președintelui comisiunii prevăzută la art. 11 și se înregistrează la secretariatul acestei comisiuni.

Stagiul prevăzut la art. 7 No. 2 va începe să curgă dela data înregistrării cererii de naturalizare.

Art. 21. — Declarațiunea de manifestare a voinței de naturalizare și de lepădare de cetățenia străină se va face în forma autentică.

Tot astfel se va face și declararea de opțiune privitoare la naționalitate.

Art. 22. — Îndată după înregistrarea cererii de naturalizare președintele comisiunii va dispune, la stăruința și în contul petiționarului, publicarea ei în Monitorul Oficial, într-una din publicațiunile periodice mai răspândite din țară de preferință într-unul din ziarele dela domiciliul petiționarului.

Președintele va supune comisiunii cererea de na-

turalizare numai după ce petiționarul va fi prezentat Monitorul Oficial și ziarul în care s'a făcut publicația și va fi constatat că au trecut 30 zile libere dela data ultimei publicații.

Cererile românilor de origine se vor publica numai în Monitorul Oficial, din oficiu și aceasta în mod gratuit; de asemenea și jurnalul consiliului de miniștri pentru acordarea naturalizării.

Art. 23. — În termenul prevăzut la art. 22 ministerul public, autoritățile administrative, centrale și locale, precum și orice persoană în măsură de a dovedi cu acte că solicitantul nu întrunește condițiile cerute de lege, vor putea să adreseze întâmpinările lor scrise înaintea comisiunii.

Asemenea întâmpinări se pot adresa și consiliului de miniștri înainte ca acesta să se fi pronunțat asupra naturalizării.

Art. 24. — Comisiunea poate dispune:

a) Ca petiționarul să completeze actele sau să dea explicațiuni orale sau scrise;

b) Ca prin unul din membrii săi, sau prin delegațiuni date membrilor parchetelor de orice grad, sau autorităților administrative, să culegă informațiuni sau să facă cercetările ce va crede necesare;

c) Să cheme înaintea sa pe orice alte persoane ce ar crede că poate da informațiuni utile.

Art. 25. — Cererile de naturalizare respinse de comisiune pentru neîndeplinirea vârstei sau stagiului vor putea fi reintroduse după împlinirea vârstei de 21 ani sau a stagiului cerut, fără a mai fi nevoie de o nouă declarație de manifestare a voinței.

Cererile respinse pentru neîndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 7 No. 4 nu mai pot fi reînnoite.

Cererea respinsă pentru neîndeplinirea condițiilor dela art. 7 No. 5 se poate reînnoi când prin acte noi se poate dovedi neîndoios că solicitantul îndeplinește și această condițiune.

Art. 26. — Jurnalul consiliului de miniștri pentru acordarea naturalizării se comunică ministerului de justiție, care îl va publica în Monitorul Oficial pe cheltuielă celui naturalizat, după ce aceasta va presta jurământul de credință.

Art. 27. — Sub sancțiunea pierderii beneficiului jurnalului de naturalizare, solicitantul este obligat ca în termen de 30 zile libere dela invitațiunea ministerului de justiție și după plata taxelor legale, să presteze înaintea delegatului ministerului de justiție jurământul de credință, în formula următoare:

„Pe onoare și conștiință, jur credință M. S. Regelui României și Dinastiei, Constituției și legilor țării, drepturilor și intereselor naționale ale poporului român”.

Art. 28. — Naturalizarea se constată prin jurnalul de naturalizare publicat în Monitor și prin diploma de încetățenire ce se eliberează celui în drept de ministerul justiției.

Art. 29. — În afară de condițiunile statornicite la art. 7, cetățenia română, sub titlul de cetățenie de onoare, pentru servicii excepționale aduse țării și națiunii, se poate acorda, la propunerea guvernului sau a inițiativei parlamentare, de Adunările legiuitoare cu majoritate de două treimi din numărul votanților.

Art. 30. — Exercițiul drepturilor politice pe temeiul cetățeniei de onoare nu se poate dobândi decât cu autorizare consiliului de miniștri, după ce beneficiarul dovedește că nu mai ocupă în țară streină nici o funcțiune publică și că s'a lepădat de supușenia Statului al căruia național era.

Art. 31. — Cetățenia de onoare acordată streinilor de consiliile județene sau comunale n'are nici un efect asupra naționalității. Nici într'un caz ea nu poate fi acordată decât în condițiunile stabilite de legea administrativă și pentru servicii excepționale aduse județelor sau comunelor.

§ 3. Efectele naturalizării

Art. 32. — Naturalizarea nu are efect retroactiv.

Efectele ei se produc numai dela data publicării în Monitorul Oficial a jurnalului consiliului de miniștri prin care s'a acordat.

Art. 33. — Naturalizarea aseamănă pe streini cu românul atât în ce privește drepturile civile cât și în ceea ce privește drepturile politice.

Art. 34. — Soția profită de naturalizarea soțului, afară numai dacă dânsa printr'o declarațiune autentică renunță la naționalitatea dobândită prin căsătorie sau aceea care și-a rezervat-o cu ocazia căsătoriei, în forma arătată la art. 40.

Deasemenea și copii mai mici de 21 ani profită de naturalizarea tatălui lor.

Art. 35. — Copii deveniți români în condițiunile art. 34, pot în termen de un an dela împlinirea vârstei de 21 ani să renunțe la naționalitatea română printr'o declarațiune făcută în formă autentică și adresată în țară ministerului de justiție, iar în streinătate legațiunilor sau consulatelor române.

TITLUL II

Despre pierderea și redobândirea naționalității române.

Art. 26. — Naționalitatea română se pierde:

- a) prin naturalizarea dobândită în țară streină;
- b) prin legitimarea copilului natural de naționalitate română de către un strein;
- c) prin căsătorie; în cazul art. 38;
- d) prin primirea fără autorizația guvernului român a vreunei funcțiuni publice dela un guvern strein;
- e) prin supunerea pentru ori cât de puțin timp

la vreo protecțiune streină, ori din care fapt ar rezulta aceasta;

f) prin retragerea naturalizării. în cazurile art. 41 și 42;

g) în cazul prevăzut la art. 37.

Art. 37. — Românul care, fără autorizarea guvernului, va intra în serviciul militar la streini sau se va alătura pe lângă vreo corporațiune militară streină va pierde calitatea de român.

El nu va putea redobândi calitatea de român decât conform art. 7.

Toate acestea fără a fi scutit de sancțiunile prevăzute de codul penal în contra românilor cari au purtat sau vor purta arme în contra patriei lor.

Art. 38. — Româncea devină streină prin căsătoria sa cu un strein, exceptându-se cazul când după legea soțului, ea nu dobândește naționalitatea acestuia sau când și-a rezervat naționalitatea română prin contractul matrimonial sau, în lipsa acestuia, printr'o declarație expresă făcută în formă autentică înainte sau cu prilejul contractării căsătoriei.

Art. 39. — Româncea devenită streină prin căsătorie, redobândește calitatea de româncă priu încetarea căsătoriei, prin divorț sau decesul soțului, dacă își manifestă dorința printr'o declarațiune dată în formă autentică și adresată în țară ministerului de justiție, iar în streinătate legațiunilor sau consulatelor române

Acelaș drept îl are și femeia în caz de separațiune de corp.

Art. 40. — Streina care a dobândit calitatea de româncă prin căsătorie, își menține această calitate și după desfacerea căsătoriei prin despărțenie, sau separație de corp, sau prin decesul soțului, afară numai dacă nu și-a manifestat dorința contrarie printr'o declarațiune făcută în formă autentică și adresată în țară ministerului de justiție, iar în străinătate legațiunilor sau consulatelor române

Art. 41. — Naționalitatea română poate fi retrasă oricărui naturalizat român originar al unui Stat cu care România s'ar găsi în stare de război:

a) Când se va constata că a săvârșit acte contrarii ordinii publice și siguranței interioare sau exterioare a Statului român;

b) Când se va constata că a părăsit țara pentru a se sustrage serviciului militar sau oricărui alt serviciu public obligator pentru români;

c) Când se va constata că în serviciul țării lui de origină sau al oricărei alte țări ar fi săvârșit acte de spionaj și ar fi ajutat acțiuni potrivnice drepturilor și intereselor naționale ale Statului și poporului român.

În toate aceste cazuri, retragerea naturalizării se va face prin decret regal publicat în Monitorul Oficial, dat după propunerea ministerului de justiție și pe baza unui jurnal al consiliului de miniștri

Sub nici un cuvânt aceștia nu vor mai putea redobândi calitate de români

Art. 42. — Retragerea naturalizării are efect individual. Ea nu se poate resfrânge asupra femeii și copiilor celui naturalizat, afară dacă aceasta se prevede expres în decretul de retragerea a naturalizării.

Art. 43. — Retragerea naturalizării se face independent de sancțiunile prevăzute în codul justiției militare sau alte legi pentru crimele și delictele săvârșite de cel naturalizat.

Art. 44. — Românul care și-a pierdut această calitate, în cazurile prevăzute sub litera a și b dela art. 36, nu o va putea redobândi decât prin naturalizare

Art. 45. — Românul care și-a pierdut această calitate prin acceptarea unei funcțiuni publice în țară streină sau prin supușenia temporară la o protecțiune streină, o va putea redobândi dacă, renunțând formal la aceasta, va obține autorizațiunea consiliului de miniștri de a-și stabili domiciliul în România.

Art. 46. — Copilul născut dintr'un român care ar fi pierdut calitatea de român, va redobândi totdeauna această calitate îndeplinind formalitățile prescise la art. 45.

TITLUL III

Despre opțiuni și renunțări la naționalitate.

Art. 47. — Declarațiunile de opțiune sau de renunțare la naționalitate în cazurile și în termenele îngăduite de legi sau de convențiunile internaționale ratificate de Corpurile legiuitoare, se vor face, dela data promulgării legii de față, în forma prevăzută la art. 21 și înaintea autorităților prevăzute la art. 48, afară de cazul când acele legi și convențiuni statornicesc alte forme și alte autorități.

Art. 48. — Declarațiunile de opțiune sau renunțare la naționalitate se pot face pe teritoriul român, în orice comună rurală sau urbană, înaintea autorităților împuternicite după lege de a constata consimțământul și a autentifica actul.

Declarațiunea se va face în 6 exemplare, din cari nu nai 3 vor fi eliberate declarantului.

Sub sancțiunea prevăzută la art. 53, atât autoritatea care a autentificat declarațiunea, cât și persoana care a făcut opțiune sau renunțarea, sunt obligate fiecare din ele să trimită câte un exemplar autentificat primăriei comunei unde domiciliază declarantul și prefecturii județului respectiv.

În străinătate declarațiunea de opțiune pentru naționalitatea română sau de renunțare la această naționalitate se vor face tot în forma autentică, înaintea legațiunilor sau consulatelor române

Art. 49. — Autoritatea care primește declarațiunea de opțiune sau renunțare va verifica identitatea declarantului, menționând pe declarațiune actele de identitate prezentate.

Art. 50. — Opțiunea sau renunțarea sofului atrage după sine pe aceea a soției, iar renunțarea părinților atrage după sine pe aceea a copiilor mai mici de 21 ani.

Opțiunea și renunțarea pentru minorul fără părinți se va face de tutore.

Art. 51. — Declarațiunea de optare sau renunțare este definitivă. Ea nu mai poate fi retrasă.

Se exceptează opțiunea sau renunțarea pentru persoanele prevăzute în art. 50, dacă au dreptul, după lege sau după convențiuni, de a opta sau renunța în numele lor propriu.

Art. 52. — Prefecturile județelor sunt obligate să comunice ministerului de interne toate declarațiunile de opțiune sau renunțare, care făcând cuvenitele tablouri le va înainta, prin ministerul de afaceri streine, guvernelor Statelor în favoarea cărora s'a optat.

Art. 53. Autoritățile și declarații cari nu se vor conforma art. 48 și 49 se vor pedepsi cu amendă dela 5.000 la 20.000 lei.

TITLUL IV

Dispoziții finale și tranzitorii.

Art. 54. — Se abrogă dispozițiunile art. 6-20 inclusiv de sub cartea I, titlul I, cap. I și II din codul civil român; paragrafele 18-38 inclusiv din codul civil în vigoare în Bucovina; art. 50 al colecției legilor din 1879 aplicabile în Transilvania, Banat, Crișana, Sătmar și Maramureș; art. 819, 820, 824, 825, 826, 827, 836-857 inclusiv din tomul IX, cartea I, partea VI, cap. III din 1899 cu modificările ulterioare aplicabile în Basarabia, precum și orice alte dispozițiuni privitoare la aceleași materii cuprinse în legi, regulamente, ordonanțe, decrete și deciziuni ce s'ar găsi la data promulgării legii de față în vigoare în deosebite părți ale Statului român.

Art. 55. — Cererile de naturalizare sau de recunoaștere adresate ministerului de justiție sau Corpurilor legiuitoare înainte de promulgarea legii de față cu toate lucrările referitoare, se vor înainta comisiei dela art. 11, care le va examina dacă întrunesc condițiunile legii de față, fără ca pentru aceasta să mai fie necesară declarațiunea de manifestare de voință prevăzută la art. 7 No. 2.

În aceste cazuri stagiul se calculează dela data introducerii cererii de naturalizare.

Consiliul de miniștri se pronunță asupra încheierii comisiei în condițiunile arătate la cap. II de sub § II al legii de față.

Cererile de naturalizare sau de recunoaștere, votate de unul din Corpurile legiuitoare înainte de promulgarea prezentei legi, se vor trimite cu toate lucrările referitoare direct consiliului de miniștri, care va decide asupra lor fără a mai fi nevoie de constatarea comisiei prevăzută de art. 11.

Art. 56. — Sunt și rămân cetățeni români, fără a fi obligați să îndeplinească vreă formalitate, locuitorii de mai jos cari, până la data promulgării legii de față nu vor fi optat pentru o altă naționalitate:

1. Toți locuitorii din Bucovina, Transilvania, Banat, Crișana, Sătmar și Maramureș cari aveau indigenatul (apartenența) la 18 Noemvrie, 1 Decemvrie 1918;

2. Locuitorii din Basarabia cari la data de 27 Martie, 9 Aprilie 1918 aveau domiciliul administrativ după legile în vigoare în Basarabia;

3. Locuitorii din vechiul regat cari au dobândit naționalitatea română în condițiunile decretelor-legi ratificate prin art. 133 din Constituție;

4. Locuitorii din județele Caliacra și Durostor, cărora li s'a recunoscut naționalitatea română prin hotărârile definitive ale comisiunilor prevăzute în art. 6 din legea dela 1 Aprilie 1914 și în art. 10 și următorii din legea dela 26 Iulie 1921 pentru organizarea Dobrogei-Nouie;

5. Persoanele originare din Bucovina, Transilvania, Banat, Sătmar, Crișana și Maramureș, domiciliat la data unirii în vechiul regat, întrucât posedau indigenatul (apartenența, apartenența sau competența) într'una din comunele din teritoriile menționate;

6. Persoanele cari la data unirii, deși nedomiciliate în vreuna din comunele din Bucovina, Basarabia, Transilvania, Banat, Crișana, Sătmar și Maramureș, erau însă născute în acele comune din părinți domiciliați acolo;

7. Românii de origină din teritoriile fostului imperiu rus și din cele atribuite Statelor Serbo-Croata-Sloven, Ceho-Slovacia, Polonia, Italia, Austria și Ungaria, cari vor fi optat pentru naționalitatea română înaintea autorităților locale din aceste State sau a oricărei autorități române;

8. Locuitorii din comunele cari la stabilirea sau rectificarea fruntariilor trec de sub suveranitatea Statului român, întrucât întrunesc condițiunile cerute pentru categoriile de locuitor de sub No. 1 și 2.

Art. 57. — Dobândirea naționalității române în condițiunile prevăzute mai sus de către soț și părinte atrage după sine obținerea acelei naționalități pentru soția și copiii aflați sub puterea părintească.

Art. 58. — Vor putea fi dispensați de stagiul în condițiunile art. 7 și 8 streinii majori născuți, crescuți și domiciliați în România, nesupuși nici unei protecțiuni streine, dacă cer naturalizarea în cursul unui an dela promulgarea legii de față.

Art. 59. — Copiii născuți în Basarabia, Bucovina, Transilvania, Banat, Sătmar, Crișana și Maramureș, cari la data unirii nu se vor fi putut prevala de o altă naționalitate, dobândesc naționalitatea română.

Art. 60. — Sunt considerate a fi pierdut de drept naționalitatea română persoanele din categoriile de sub art. 56, cari se vor constata că înainte de data pro-

mulgării legii de față au optat pentru o altă naționalitate.

Ministerul de interne și autoritățile administrative și polițienești vor fi în drept de a lua măsurile necesare față de persoanele cari, optând pentru o altă naționalitate, nu vor fi părăsit țara în cele 12 luni acordate dela data opțiunii.

Aceste persoane vor putea să-și ridice bunurile lor mobile de orice natură fără a fi impuse pentru aceasta la o taxă de ieșire.

Dela data autentificării declarațiunii, ele sunt obligate pentru tot timpul cât vor mai petrece în țară să se conformeze legilor și regulamentelor relative la streini.

Art. 61. — Opțiunile sau renunțările făcute înainte de promulgarea legii de față, fie că au rezultat dintr'o declarațiune autentică, fie că au rezultat din declarații sau acte sub semnătură privată, sau numai din fapte din cari se poate deduce neîndoelnic voința și hotărîrea de a opta, sunt și rămân valabile și au de efect pierdere naționalității române.

Art. 62. — Autoritățile cari, până la data promulgării legii de față, au primit declarațiuni de opțiune pentru o naționalitate străină, precum și de renunțări la naționalitatea română, de persoane născute pe teritoriul Statului român, sunt obligate să le înainteze primăriilor comunelor unde s'au născut acele persoane.

Art. 63. — Locuitorii din comunele cari la stabilirea sau rectificarea fruntariilor ar trece sub suveranitatea unui alt Stat, pierd naționalitatea română din momentul retrocedării, afară dacă ei își strămuță de fapt domiciliul pe teritoriul Statului român sau optează pentru naționalitatea română.

Art. 64. — Situația tuturor persoanelor de sub No. 1, 2, 4, 5, 6 și 7 al art. 56 și art. 57, 59, 60, 61 și 63 se va constata din oficiu de autoritățile administrative, prevăzute în regulamentul pentru constatarea naționalității, cu drept de apel pentru cei interesați, la comisioanele ce vor funcționa în acest scop pe lângă fiecare Curte de apel.

Fiecare comisiune de apel va fi compusă :

a) Dintr'un consilier al Curții de apel respective, numit de ministerul de justiție cu aprobarea consiliului de miniștri, cu titlu de președinte al comisiunii ;

b) Din doi delegați, numiți de ministerul de interne, deasemenea cu aprobarea consiliului de miniștri.

Apelul se declară la primăria locală în termen de 40 zile libere dela data afșării listelor prevăzute la art. 64 și se va judeca fără opoziție.

Acelaș drept îl are atât ministerul de interne cât și ministerul public.

Art. 65. — Autoritățile administrative însărcinate cu operațiunea constatării sunt obligate să întocmească pe comune liste de cetățenie în cari vor cuprinde pe toți acei cari se găsesc în vreuna din categoriile prevăzute la art. 56.

Aceste liste se vor afișa după terminarea opera-

țiunilor în fiecare comună la localurile autorităților comunale.

Actele rămân definitive față de toți aceia cari în termenul prescris la art. 64 n'au declarat apel.

- Recursul împotriva hotărîrilor comisiunilor de apel se va declara la grefa acestor comisiuni în termen de 20 zile libere dela pronunțare.

Curtea de casație va judeca aceste recursuri de urgență, în camera de consiliu, după memoriile scrise fără citarea părților.

Art. 66. — Se acordă pentru această singură dată un termen de 3 luni dela data promulgării legii de față, locuitorilor din județele Durostor și Caliacra, cari nu au făcut declarații la comunele prevăzute în art. 10 și următoarele din legea dela 26 Iulie 1921, pentru organizarea Dobrogei-Nouie, sau ale căror cereri pentru recunoașterea cetățeniei române au fost respinse pe motivul că declarațiile au fost făcute după expirarea termenului prevăzut în art. 13 din acea lege.

În acelaș termen își vor stabili cetățenia română și locuitorii cari nu pot face dovada cetățeniei prin hotărîrile definitive ale comisiunilor de încetățenire prevăzute în legea din 1 Aprilie 1914. Diplomele de încetățenire eliberate potrivit dispozițiunilor acelei legi sunt valabile.

Se prelungește în acest scop funcționarea comisiunilor prevăzute în art. 10 din sus citata lege.

Aceste comisiuni își vor termina lucrările cel mult în 3 luni dela data expirării termenului de mai sus.

Art. 67. — Toți locuitorii cari nu vor fi cuprinși în aceste liste, sau nu vor fi obținut hotărîrea judecătorească potrivit art. 64, dela data promulgării legii de față, nu pot dobândi naționalitatea română decât prin unul din mijloacele arătate la art. 7 și următorii.

Se exceptează locuitorii absenți dela domiciliu, cari având dobândită de drept naționalitatea română, potrivit art. 56, vor putea oricând cere dela autoritatea comunala competentă, certificatului de naționalitatea, cu drept de apel la tribunal și recurs la Curtea de casație, în termenele prevăzute de art. 64 și 65, împotriva deciziunii acestei autorități.

Art. 68. — Pe temeiul listelor și hotărîrilor definitive prevăzute la art. 65 și 66 ministerul de interne va elibera celor în drept, prin primării, certificate de naționalitate.

Orice alte acte sau certificate de naționalitate sunt nule.

Decretele-legi de naturalizare individuală, hotărîrile judecătorești sau certificatele grefei instanțelor judecătorești constatând declarațiunile prevăzute de decretule-legi, ratificate prin art. 133 din Constituțiune, fac dovada naționalității pentru evreii din vechiul regat.

Art. 69. — Româncele de origină din Basarabia sau Bucovina care prin căsătorie constatată înainte de unirea acestor provincii a devenit străină, poate bene-

ficia de dispozițiunile art. 40 din prezenta lege dacă căsătoria este desfăcută.

Art. 70. — Un regulament special pentru constatarea naționalității va stabili amănunțit condițiunile de aplicare a dispozițiilor de sub art. 56 și următorii din legea de față.

Această lege s'a votat de Adunarea deputaților în ședința dela 23 Fevruarie anul 1924 și s'a adoptat cu majoritate de una sută cincizeci și două voturi, contra unul.

Președinte, M. G. ORLEANU.

(L. S. A. D.)

Secretar, D. Iuca,

Această lege s'a votat de Senat în ședința dela 23 Fevruarie anul 1924 și s'a adoptat cu unanimitate de cincizeci și cinci voturi.

Vice-președinte, Gr. D. Vasiliu.

(L. S. St.)

Secretar, I. Moldovanu,

Promulgam această lege și ordonăm ca ea să fie investită cu sigilul Statului și publicată în Monitorul Oficial.

Dat în București, la 23 Fevruarie 1924.

(L. S. St.)

FERDINAND

Ministrul justiției,

G. G. Mărzescu.

No. 724.

Ordonanțe cu caracter general.

DECIZIUNE.

Noi, subsecretar de Stat la Departamentul de Interne.

Pentru aducerea la îndeplinire a dispozițiilor art. 37 din legea pentru statutul funcționarilor publici și art. 83 din regulamentul ei de aplicare, care prevede că prin deciziune ministerială se vor de termina funcționarii ce sunt în drept a da note funcționarilor, în foile calificative

DECIDEM:

Art. I. — Notele în foile calificative ale funcționarilor de Stat (administrativi propriu ziși și al poliției administrative) și județeni, dependenți de Ministerul de Interne, se vor da după normele ce se stabilesc mai jos:

A. Pentru administrația centrală a Ministerului.

1. Funcționarilor având gradul de impiegat stagiar până la acela de șef biouros inclusiv, prima notă se va da de șeful de serviciu respectiv, iar a doua de către directorul general;

2. Funcționarilor având gradele de șef de serviciu și subdirector, prima notă se va da de către directorul respectiv, iar a doua de către directorul general;

3. Șeful de serviciu dela registratură, prima notă i se va da de către directorul personalului, iar a doua notă de către directorul general al personalului și controlului;

4. Funcționarii, având gradul de director, vor fi notați numai de către directorul general respectiv.

B. Pentru Serviciile exterioare ale Ministerului

In vechiul Regat.

a) Notarilor, secretarilor-archivari și secretarilor-ajutori depe lângă administrațiile de plăși, prima notă li se va da de către administratorul de plasă respectiv, iar a doua de către prefectul județului;

b) Administratorilor de plăși, prima notă li se va da de către prefectul județului, iar a doua de către inspectorul general administrativ;

c) Personalului serviciului administrativ al prefecturilor de județe, prima notă se va da de către directorul prefecturii, iar a doua de către prefectul județului;

d) Directorilor prefecturilor de județe al secretarilor consiliilor județene, prima notă se va da de către prefectul județului, iar a doua de către inspectorul general administrativ;

e) Personalului serviciului județean al prefecturilor, prima notă se va da de către secretarul consiliului județean, iar a doua de către prefectul județului.

In Bucovina

a) Personalului prefecturilor de județe, prima notă se va da de către prefectul județului, iar a doua de către Inspectorul general administrativ.

In Basarabia

a) Personalului subprefecturilor, prima notă se va

da de către subprefect, iar a doua de către prefectul județului ;

b) Subprefecților, prima notă se va da de prefectul județului, iar a doua de către inspectorul general administrativ ;

c) Personalului prefecturilor de județe (în Cahul și Ismail numai serviciul administrativ), prima notă se va da de către directorul prefecturii, iar a doua de către prefectul județului ;

a) Directorilor prefecturilor de județe, prima notă se va da de către prefectul județului iar a doua de către inspectorul general administrativ ;

e) Personalului serviciului județean din județele Hotin, Soroca, Bălți, Chișinău, Orhei, Tighina, Cetatea-Albă (cu zemstve) prima notă se va da de către președintele comisiei interimare a zemstvel, iar a doua de către prefectul județului ;

f) Personalului serviciului județean al prefecturilor Cahul și Ismail, prima notă se va da de secretarul consiliului județean, iar a doua de către prefectul județului ;

In Ardeal

a) Personalului cancelariei prefecturilor de județe, prima notă se va da de către prefectul județului, iar a doua de către inspectorul general administrativ ;

b) Personalului subprefecților, prima notă se va da de către subprefect, iar a doua de către prefectul județului ;

c) Personalului pretorilor, prima notă se va da de către primpretor, iar a doua de către subprefect ;

d) Prim-pretorilor, prima notă se va da de către subprefect, iar a doua de către prefectul județului ;

e) Subprefecților, prima notă se va da de către prefectul județului, iar a doua de către inspectorul general administrativ ;

C. Pentru personalul polițiilor administrative din țară

a) În prefecturile de poliție ale orașelor: București, Iași, Chișinău, Cernăuți, și Cluj ;

1. Personalul central al prefecturii, prima notă se va da de către director, iar a doua de către prefectul poliției ;

2. Directorilor de prefectură, afară de cei din orașele București și Iași, cari se vor nota numai de prefect, prima notă se va da de către prefectul poliției, iar a doua de către directorul general al poliției și siguranței generale ;

3. Personalului exterior, prima notă se va da de către inspectorul de poliție, iar a doua de către prefectul poliției ;

4. Prefecții de poliție din Chișinău, Cernăuți și Cluj, se vor nota numai de către directorul general al poliției și siguranței generale ;

b) Pentru celelalte prefecturi de poliție și poliții din țară ;

1. Intregului personal, prima notă se va da de

către prefectul poliției sau șeful poliției respective, iar a doua de către prefectul județului ;

2. Prefecților de poliție și șefilor polițiilor, prima notă se va da de către prefectul județului, iar a doua de către directorul general al poliției și siguranței generale.

D. Personalul serviciului de siguranță

1. Polițiile de țări, porturi și puncte de frontieră :

a) Personalului subaltern, prima notă se va da de către șeful poliției, iar a doua de către inspectorul general ;

b) Șefilor de poliție, prima notă se va da de către inspectorul general, iar a doua de către directorul general al siguranței.

2. Serviciile și brigăzile de siguranță :

c) Personalului subaltern, prima notă se va da de șeful serviciului de siguranță sau al brigăzii, iar a doua de către inspectorul general ;

d) Șefilor serviciilor sau brigăzilor, prima notă se va da de către inspectorul general, iar a doua de către directorul general.

3. Subinspectorii și inspectorii generali, se vor nota numai de către directorul general al poliției și siguranței generale.

Art. II. — Directorul general al personalului și controlului este însărcinat cu executarea acestei decizii.

Data la 2 Februarie 1924.

Subsecretar de Stat. **R. Franassovici.**

Informațiuni.

Aplicarea statutului funcționarilor publici.

Înființăm în revista noastră această rubrică sub care vom publica toate observațiunile colaboratorilor noștri, privitoare la legea fundamentală a corpului funcționarilor publici, precum și toate deciziunile cu caracter general, ale Ministerului de Interne și ale Comisiei pentru propuneri de numiri și înaintări, ce funcționează pe lângă Minister relative la aplicarea diferitelor dispozițiuni din legea și regulamentul statutului.

Intenționăm astfel, pe de o parte, să adunăm întreaga literatură ce se va scrie în „**România Administrativă**”, în jurul acestei importante chestiuni, — literatură ce va putea servi la o eventuală modificare a legii, — iar pe de alta, să procurăm administrațiilor locale, îndrumări în aplicarea statutului.

* * *

Comisiunea pentru propuneri de numiri și înaintări, a fost sesizată de câteva petițiuni, prin care foști funcționari de Stat, dependinți de Ministerul de Interne, lăsați în disponibilitate, înlocuiți sau revocați, au cerut

să fie reprimiți în funcțiunile avute sau altele echivalente, prin aplicarea art. 65 din legea statutului funcționarilor publici.

Comisiunea, având în vedere că legile organice, — anterioare statutului, — nu prevedeau nici o garanție de stabilitate pentru titularii celor mai multe funcțiuni administrative, așa că înlocuirile, lăsarile în disponibilitate și chiar revocările, se făceau nemotivate sau întemeiate pe motive cari nu ating cinstea, buna purtare și capacitatea funcționarilor, a decis următoarele :

„Funcționarii înlocuiți, revocați sau lăsați în disponibilitate, anterior aplicării statutului, nemotivat sau

pentru motive cari nu ating cinstea, buna purtare sau capacitatea lor, se vor considera demisionați, și, ca atare, vor putea beneficia de dispozițiunile art. 65 din legea statutului funcționarilor publici“.

* * *

Pentru aplicarea uniformă a statutului funcționarilor de către toate autoritățile publice, s'a instituit pe lângă Președinția Consiliului de Miniștri, o comisiune compusă din toți directorii de personal al Ministerelor.

Comisiunea a ținut până acum trei ședințe, sub președinția d-lui Richard Franassovici, subsecretar de Stat și a soluționat mai multe chestiuni generale.

PUBLICAȚIUNE.

Notariatul cercual Criciova.

No. 222 adm. 1924.

Publicațiune.

Concurs.

La notariatul Criciova (jud. Caraș-Severin p. Gavojdia) a devenit postul de subnotar, vacant. Cei ce doresc a ocupa postul, sunt invitați a-și trimite ofertul notariatului de sus.

Tot la acest notariat se caută și un scriitor, versat în agendele notariale.

Retribuțiunile împreunate cu aceste posturi sunt: Pentru subnotari cele stabilite în normele de salarizare, iar pentru scriitor lei 700 lunar. Ambii vor primi: odaie mobilată, vîpt, încălzit și luminat.

Posturile se pot ocupa imediat.

Criciova, la 28. Ianuarie 1924.

Tomin
notar cercual.

Pentru ocuparea postului de viconotar comuna Mehadia, plasa Orșova, județul Caraș-Severin, public a 3-a oară concurs.

Retribuțiunile sunt cele prevăzute în lege și în ordonanțele în vigoare, și din veniturile laterale după merit.

Reflectanții sunt invitați a-și înainta cererile înstruate cu documentele de calificare prescrisă în lege adresat Primăriei plasei Orșova la Primăria comunei în Mehadia cel mai târziu până la 15 Aprilie 1924.

În lipsa viconotariului aplicăm și un practicant de notar, având baza de calificare prescrisă în lege tot cu retribuțiunile susmenționate.

Mehadia, la 3 Martie 1924.

Primăria.

Notariatul cercual Armeniș

Notariatul comunal Chișoda.

Concurs

Publicațiune.

La Notariatul cercual din Armeniș (plasa Teregoava) se caută spre aplicare un cancelist cu praxă în agendele administrative.

Salar lunar 1000 Lei, prânz și cină.

Postul se poate ocupa imediat.

Se mai caută un expert pentru compunerea socoților comunale, cu remunerația după învoială.

Armeniș, la 28 Decembrie 1923.

Notar.

La notariatul Chișoda (p. u. Timișoara) a devenit postul de subnotar vacant. Cei ce doresc a ocupa postul, sunt invitați a-și trimite ofertul notariatului de sus.

Emolumentele împreunate cu acest postul sunt: salarul stabilit în normele de salarizare. Mai departe va primi: odaie sau pașal de cartir și venit laterale.

Postul se poate ocupa imediat.

Chișoda la 14 Martie 1924.

A. Oberst
notar comunal.

Publicațiune de licitație.

Se aduce la cunoștință, că dreptul de vânat a comunei Miheșul de câmpie se va da în arândă prin licitație publică pe durata de 6 ani continuativ de 1. Aprilie a. c. până la 31 martie 1930

Licitația se va ține la primăria comunală din Miheșul de câmpie la April a. c.

Condițiunile de licitație se pot vede în cancelaria notarială din Miheș.

Primăria comunală.

Primpretorul plasei Făget

Nr. 217/924 adm.

Concurs.

Pentru ocuparea posturilor de subnotari cercuali din Bătești, Curtea, Coșava, Tomești, Bujor, Gladna toate apărținătoare plasei Făget, jud. Caraș-Severin, public concurs.

Doritorii de a ocupa aceste posturi să-și înainteze petițiile împreună cu actele de calificare recerute de lege și despre serviciului de până acum Primpretorului plasei Făget jud. Caraș-Severin până la 20. Aprilie a. c.

Făget, la 17. Ianuarie 1924.

Primpretor: *Ioviția.*

277/1924. Adm

Obiect: Renovarea edificelor laterale dela locuința notarială.

Publicațiune.

Pentru recludirea din nou din material vechi a edificelor laterale dela locuința notarială publicăm licitațiune minuenda în scris pe ziua de 13 Aprilie 1924 oara 10 a. m. în sala cons. com. reflectanții vor înainta prim. ofertele timbrate în regula cel mult până la 12. Aprilie 1924. Vadiul de 10% se va depune în ziua picițațiunei. Condițiunile se pot. vedea în biroul notariatului zilnic între oarele oficioase.

Oferentul mai favorabil va încheia imediat contract cu primăria, Interprințatorul va suporta spesele de contractare timbrele și impozitul

Teremia-mare, la 10 Martie 1924.

Orănescu
notar.

La notariatul com. Ilvamare (jud. Bistrița Năsăud pl. Rodnaveche) fiind postul de subnotar vacant să deschide concurs.

Retribuțiunile sunt cele prescrise prin lege și din venitele laterale după merit.

Tot la acest notariat să caută și un scriitor vărsat în egendele administrative, cu un salariu lunar de 800 Lei.

Posturile să pot ocupa imediat.

Ilva mare, la 12 Martie 1924.

Nedelea
notar com.

Notariatul cercual Guradobra

Concurs.

La notariatul cercual Guradobra (Plasa Ilia se caută spre aplicare un cancelist cu praxa în agendele administrative.

Salariu lunar 1000 lei, precum și vipt și locuință gratuită.

Postul se poate ocupa imediat.

Guradobra, la 1. Februarie 1924.

Popa Miron
notar cerc.

Publicațiune.

La notariatul Peștere (plasa Aleșd, județul Bihor) a devenit postul de subnotar vacant. Cei ce doresc a ocupa postul, sunt invitați a-și trimite oferta notariatului de sus, adecă la Primpretura Aleșd.

Retribuțiunile împreună cu acest postul sunt: salariul stabilit în normele de salarizare. Mai de parte va primi: odaie, încălzit și luminat.

Posturile se pot ocupa imediat

Peștere, la 28 Februarie 1924.

Notar cercual.

„SCRIITOR NOTARIAL“ român versat în toate agendele notariale, cu pracsă de mai mulți ani, posedă perfect limba română, germană și maghiară caută un post pe care îl poate ocupa imediat. —: Adresa este: Nicolae Grindean, cancelist notarial în Ocna de fer, poșta Bocșa montană, Căraș Severin.